

РЕЦЕНЗИЯ

От Петранка Димитрова Филева, д.с.н, професор в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, СУ „Св. Климент Охридски, ФЖМК, на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ във Военна академия „Г. С. Раковски“, катедра „Психология и лидерство“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, обявен със заповед № СИ29-РДОЗ-144/03.08.2019 г., публикувана в Държавен вестник, брой № 78/04.09.2020 г., на страница 88.

на кандидата Анна Иванова Вълканова, главен асистент в катедра “Психология и лидерство”, Факултет “Национална сигурност и отбрана“, ВА “Г.С. Раковски

Рецензията е възложена по решение на Научното жури, определено със Заповед на Началника на Военна академия „Г. С. Раковски“ Рег. № СИ-29-7765/09.11.2020 г.

Всички изисквания на процедурата по кандидатстване в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ са спазени. Изискуемите от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ документи са представени в задължителния срок.

София, 2020

1. Трудове, представени от кандидата, които се приемат за оценка от рецензента.

Д-р Анна Вълканова представя за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” общо 14 публикации в областта на обявения конкурс при следната рекапитулация:

№	Вид на публикациите	Брой публикации	Брой страници
1	Публикувана монография, представена като основен хабилитационен труд	1	207
2	Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	1	124
3	Публикувана глава от колективна монография	1	15
4	Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	1	26
5	Студии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	2	43
6	Статии, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	6	75
7	Доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	5	43
	Общо	17	533

Приемам за рецензиране всички посочени от кандидата публикации. Представените от кандидата публикации в пълна степен отговарят на обявения конкурс за академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки.

Научната продукция, представена от кандидата за рецензиране е задълбочено изследване на актуални процеси и явления в областта на комуникационния мениджмънт и моделите на управление в дигиталната

епоха. Представените за рецензиране трудове са публикувани в авторитетни издания.

По отношение на минимално изискваните точки по групите показатели за длъжността „доцент“ кандидатката показва в справките си, че ги притежава. Анна Вълканова представя хабилитационен труд – монография „Корпоративен брандинг 4.0“, публикувана през 2020 г. от издателство "Изток-Запад", ISBN 978-619-7478-25-9 в обем от 207 стр. с двама рецензенти професори. По показател Г с изискуеми минимално 200 точки, кандидатът ги надхвърля. Д-р Вълканова представя втора монография „Диалог и застъпничество по политиката на Европейския съюз за развитие“, глава от колективна монография, студия на английски език в научно издание, реферирано и индексирано в системата Scopus, както и достатъчно на брой публикации в рецензирани списания и сборници. Те са цитирани от други автори в публикации, като се надвишава значително минимума от 50 точки по показател Д от националните изисквания.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Анна Вълканова завършва магистратура по журналистика в СУ „Св. Климент Охридски“, Факултет по журналистика и масова комуникация през 2002 г. и защитава докторска дисертация „Темата „развитие“ в дневния ред на българското общество“ през 2008 г. От 2010 г. е главен асистент в катедра „Психология и лидерство“ на Факултет „Национална сигурност и отбрана“ на Военната академия.

Като научен ръководител на докторската ѝ работа мога да твърдя, че още с първите стъпки в изследователската си работа Анна Вълканова показва умение да анализира и синтезира голям обем от нова информация, да се ориентира в теоретичните изследвания и да извежда и доказва важни и нови тези в съответната област. Тя е последователна в избора на теми и успява да надгражда и доразвива. През 2010 г. завършва постдокторантура в

Докторантски и постдокторантски институт „Диалог Европа“, СУ „Св. Климент Охридски“, в рамките на който разработва и защитава разработка на тема „Диалог и застъпничество по политиката на Европейския съюз за развитие“. 10 години по-късно прави сравнение и изводи за промените и тенденциите в европейската политика за развитие и в модела за комуникация на тази политика пред широката публика. Анна запазва интереса си към постигнатото в дисертационния труд и постдокторантската си работа по отношение на предмета „комуникация за развитие“ и задълбочава интересите си по-специално към комуникационния мениджмънт. Педагогическата ѝ работа във Военна академия ѝ дава възможност да се концентрира върху избраната проблематика. Основните ѝ курсове обхващат цялата широка палитра на връзките с обществеността, включително медиязнание и управление на медиите, публични комуникации и по-нови аспекти на мениджмънта, например стратегическо лидерство и организационно поведение. Анна Вълканова успешно съчетава темите от лекционните си курсове с авторските си изследвания, фокусирани към динамичните промени в комуникационния мениджмънт и приложенията му в различните сфери на съвременния социален, икономически и политически живот.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство.

Мога да изразя личното си мнение, че публикациите на Анна Вълканова са оригинални, на базата на проследени голям брой изследвания, изводите са самостоятелни, цитиранията са проследими. В процеса на работата ми като член на научното жури не е получаван сигнал за установяване на плагиатство в публикациите на кандидата по конкурса.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Създадените от кандидатката монографии и разработки са на високо равнище, написани достъпно и убедително, могат без проблеми да се използват в учебния процес и при подготовката на курсови и дипломни

работи. Натрупан е опит като лектор и ръководител на упражнения и семинари. Курсовете, които предлага, са свързани с теми, важни за придобиване на широк кръг компетентности. Значителна част от педагогическата ѝ работа се състои в научно ръководство. Броят защитени под нейно ръководство дипломни работи е доказателство за качествата ѝ като педагог. Ръководените от нея дипломанти от магистърска програма „Публични комуникации в сигурността и отбраната“ са 34.

5. Основни научни резултати и приноси.

Бих дефинирала основните научни резултати и приноси на Анна Вълканова като умение да открива и формулира нови тенденции в областта, с която се занимава. Така например тя успява да улови промените под влияние на дигиталните трансформации в цялата им динамика и обхват: от еволюцията на помощта за развитие до глобално партньорство за развитие в един все по-силно взаимно зависим и уязвим свят (Публикация 3), през ролята на представения в мрежата „корпоративен разказ“ (Публикация 5), до важната за всяка организация корпоративна култура на компетентност, гъвкавост и устойчивост (Публикации 1 и 4). Тезата за изграждането на корпоративна култура, основана на принципите на резилиентността е направена достъпна за широката научна общност, като е публикувана на английски език в издание, регистрирано в SCOPUS (Публикация 4). Навреме е уловена и значимата за съвременния комуникационен мениджмънт смислова промяна между корпоративни и стратегически комуникации (Публикация 12).

Най-важните научни резултати и приноси в тази посока откривам в хабилитационния ѝ труд Корпоративен брандинг 4.0. Приносът на тази монография е в това, че повече или по-малко изследваните концепции за корпоративната социална отговорност, за заинтересованите страни и за споделените ценности са представени на фона на промените във вътрешното и външното обкръжение на компаниите. Вплетени са около

демаркационната линия, както се изразява авторката, на дигитализацията и овластяването на заинтересованите страни. Авторката удачно въвежда един неизползван в българската литература подход в управлението на социалните системи – резилентност, много употребяван през последните турбулентни години в англоезичната литература по мениджмънт, корпоративна устойчивост и тристълбово устойчиво развитие. С много примери авторката разкрива ролята на еластичното и гъвкаво управление на корпорацията и на корпоративната марка, т.е. на качеството резилентност, на интегрирането на факторите както от външното, така и от вътрешното обкръжение.

Приносен характер имат разсъжденията за функции и стойност на корпоративния бранд, където става дума за комуникиране едновременно на принадлежност и диференциация, за пренасяне на символи и ценности, за доверие и социализираща функция.

Принос на авторката е, че обръща сериозно внимание на промените в конкурентните битки в света, на тенденцията за сътрудничество между компаниите в екосистеми, в чиито рамки компаниите правят обединения дори със свои конкуренти, за да оцелеят или да процъфтяват. Именно тази тенденция, наблюдавана през последните около две десетилетия, чудесно се свързва с тезата за резилентност, гъвкавост и еластичност.

Споменах, че тезата за резилентност на марката или по-общо на устойчивия бизнес, съвпада с по-нови тенденции в търсенето на отправни точки за устойчиво развитие в глобален мащаб. На тази плоскост откривам потенциала на тезата, която Анна Вълканова защитава в хабилитационния си труд. Работейки и по проблемите на устойчивото развитие и тенденциите в международното сътрудничество за развитие, или по теми за публичната комуникация на ЕС или на отделни държави, авторката прехвърля на тезисно равнище възможностите за трансформации в обществото ни, включително на комуникационните системи в международните отношения. Като пример мога да дам изводите, че ЕС е извървял еволюционен път от

борба с дезинформацията до идеята да се отвори институционално и да се опита да сформира широка коалиция от партньори, които заедно да въздействат върху медийната среда. Че това е подход, който не разчита на регулации, а търси решения в промяна на средата посредством сътрудничество и участие, включително чрез образование (Публикация 17). Или изводите в публикация 16, където отново в духа на подобрени връзки със заинтересованите страни се подкрепя стратегията на НАТО да залага не толкова на контрол върху общественото мнение, колкото на повишаване на осведомеността и критичното мислене чрез предоставяне достатъчно активно на достоверна информация и разобличаване на мистификациите.

6. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката.

Приемам представените от кандидатката оценки за приносите и определям като най-значими за практиката следните:

- Конструиран е комплексен модел за управление на резилентен корпоративен бранд, разглеждан като конкурентно предимство от нов тип, като стратегически актив на организацията.
- Представени са добри практики с цел постигане резилентност на корпоративния бранд.
- Дадени са много показателни примери за това, че изграждането на бранда като отворена система би могло да предпази компаниите от репутационни кризи, както и да им спечели по-широка подкрепа.
- Предложен е алгоритъм за публични комуникации и изработване на комуникационни кампании по темата развитие.
- Предложен е алгоритъм за идентифициране на проблеми и за управлението им (issue management) по отношение на въпроси от сферата на сигурността.

7. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата.

Приносите са авторски, много ясно видими в хабилитационния труд и в студиите, статиите и докладите. Големият процент от трудовете са лично дело на автора. Участието в колективната монография е ясно разграничимо.

Теоретичните тези са плод на анализи и обобщения върху богат набор от източници, подкрепени са с много актуални данни и примери за успешно прилагане на предлаганите иновативни подходи в корпоративното управление.

8. Критични бележки за рецензираните трудове.

Оценявам високо литературната осведоменост на авторката, умението ѝ да прави анализи и обобщения. Бих препоръчала да приложи подхода и моделите, анализирани в хабилитационния труд, към изследване на корпоративни практики от български компании или на представени у нас мултинационални компании. Бих препоръчала също така да не изоставя изследванията си в областта на комуникация за развитие, защото точно при актуалното днес изпълнение на Целите на ООН за устойчиво развитие се разкрива поле за изследване на резилиентност и устойчивост на големи социални системи, обхванати от процеси на трансформация. Тази сфера на изследвания и преподаване ще е все по-нужна на студентите по сигурност и отбрана.

9. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът смята, че следва да вземе отношение.

Наблюдавам развитието и израстването на Анна Вълканова още от студентските ѝ години и съм достатъчно запозната със силните ѝ страни. Винаги ме е впечатлявала нейната склонност да посвещава внимание на свързани с глобалните предизвикателства решения, да ги наблюдава и анализира задълбочено, да търси причинно-следствени връзки. Когато такъв човек работи и преподава комуникация на студенти от сферата на националната сигурност, в деструктивна среда на фалшиви новини и конспиративни теории, това може само силно да се адмира.

10. Заключение.

След обстойно запознаване с публикациите на кандидатката мога да направя категорично заключение, че отговарят на изискванията за заемане

на конкурсната академична длъжност „доцент“. Резултатите от изследователската и педагогическата дейност на Анна Вълканова са впечатляващи, носят иновативен характер, характеризират се със системен подход и носят белези на интегриране и надграждане. Убедено предлагам на уважаемите членове на Научното жури да оценят подобаващо материалите по конкурса и да предложат д-р Анна Вълканова да заеме академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки

11. Оценка на кандидатите.

В качеството си на член на журито давам положителна оценка за присъждане на академична длъжност „доцент“ на д-р Анна Вълканова.

Дата 01.12.2020

Рецензент проф. дсн Петранка Филева.

(подпис)